

TORAH OHR • MEGILLAS ESTHER • MAAMAR 6

ויושט המלך לאסתר את שרביט הזהב ותקם אסתר...

« Et le roi tendit à Esther le sceptre d'or »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/torah-ohr/megillas-esther/6/

1 ויושט המלך לאסתר את שרביט הזהב ותקם אסתר ותעמוד לפני המלך וגוי'. להבין ענין השינויים שבין פרשה זו לפרשה שלמעלה דשם נאמר ויושט המלך את שרביט הזהב אשר בידו.

«Le roi tendit à Esther le sceptre d'or, et Esther se leva et se tint devant le roi», etc. [Il faut] comprendre les différences entre ce passage et le passage précédent, car là, il est dit: «Le roi tendit le sceptre d'or qui était dans sa main.»

וגם שם נאמר ותגע בראש השרביט. וכאן משמע שנתן לה כל השרביט. וגם להבין ענין זה בכל זמן מהו.

Là aussi, il est dit: «et elle toucha le sommet du sceptre», tandis qu'ici, le texte semble indiquer qu'il lui donna le sceptre tout entier. [Il faut] également comprendre ce que cela signifie en tout temps.

הנה כנס"י [כנסת ישראל] נקראת בשם אסתר על שם ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא. כי פני ה' שהוא גילוי שכינתו

Or, l'Assemblée d'Israël (Knesset Israël) est appelée Esther, d'après [le verset]: «Et Moi, Je cacherai certainement [haster astir] Ma face en ce jour-là.» Car la face de D.ieu, c'est-à-dire la révélation de Sa Chekhina (Présence divine),

כמ"ש יאר ה' פניו אליך הוא עכשיו בזמן הגלות מסותרת בבחי' ביום ההוא (כי יום ההוא מורה על יום שאינו נראה ונגלה משא"כ יום הזה).

comme il est écrit: «Que D.ieu fasse rayonner Sa face vers toi», est maintenant, au temps de l'exil, cachée au niveau de «ce jour-là» (car «ce jour-là» désigne un jour qui n'est ni vu ni révélé, contrairement à «ce jour-ci»).

ודרך פרט בכל נפש מישראל הנה כאשר בחי' נצוץ נפשו האלהית הוא מכוסה ומלוכש בלבושי מחשבה דבור מעשה הגשמיים ואין אור ה' שורה ומתגלה בו להיות נתפס ונקבע כמוחו ולכו האהבה לה' לדבקה בו בהתגלות הלב

Et, en particulier, dans chaque âme d'Israël: lorsque l'aspect de l'étincelle de son âme divine est recouvert et revêtu des vêtements matériels de la pensée, de la parole et de l'action, et que la lumière de D.ieu ne réside pas en lui et ne s'y révèle pas, de sorte que l'amour de D.ieu — pour s'attacher à Lui — ne puisse être saisi et fixé dans son esprit et son cœur, de manière manifeste dans le cœur,

כי אם בבחי' מקיף עליו מלמעלה נקרא בחינת אהבה זו בשם אסתר. שהיא מסותרת בבחי' ביום ההוא שאינה בהתגלות.

mais seulement sous la forme d'un makif, qui l'entoure d'en haut, ce niveau d'amour est appelé Esther, car il est caché au niveau de « ce jour-là », c'est-à-dire qu'il n'est pas révélé.

2 והיא בחי' נקודה בהיכלא בפנימיות נקודת לבו ודאי מסותרת היא האהבה בכל נפש מישראל ואין לך אדם שאין לו בחי' פנימיות זו אלא שלהוציא מההעלם אל הגילוי אינה שוה בכל אדם.

C'est le niveau du « point dans le palais » (nekouda behékhāl), dans la dimension intérieure (pni-miyout) du point de son cœur. Assurément, l'amour est caché dans chaque âme d'Israël, et il n'est personne qui soit dépourvu de cette dimension intérieure; seulement, le faire passer de la dissimulation à la révélation ne se réalise pas de la même manière chez chacun.

ולכן לימות המשיח שאז יזדכך האדם אזי יהיה בבחי' ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר וגו'. ואמר ביום ההוא הנה אלהינו זה קוינו לו וגו'.

C'est pourquoi, aux jours du Machia'h, lorsque l'homme sera raffiné, on atteindra le niveau de : « La gloire de D.ieu se révélera, et toute chair la verra », etc. Et : « On dira en ce jour-là : Voici notre D.ieu, nous avons espéré en Lui », etc.

פ"י שיאיר אור ה' בהתגלות עד שיהא נתפס ונקבע אפי' [אפילו] במוחו ושכל אנושי וראו כל בשר בראיה גשמית חושיית כי אלהינו הוא בחי' זה אשר לזה קוינו לו ולא בבחי' ההוא:

C'est-à-dire que la lumière de D.ieu brillera de manière révélée, au point d'être saisie et fixée même dans son esprit et son intellect humain, et que « toute chair verra », par une vision physique et sensorielle, que « notre D.ieu » est au niveau de « ceci », Celui que « nous avons espéré », et non au niveau de « cela ».

3 והנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] כל המועדים יהיו בטלים לע"ל [לעתיד לבוא] חוץ מפורים שנאמר וימי הפורים וגו' וזכרם לא יסוף מזרעם. וגם ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] הלכות אינן בטלים לעתיד לבא.

Or, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « À l'époque future, toutes les fêtes seront abolies, à l'exception de Pourim, ainsi qu'il est dit : "Et les jours de Pourim", etc., "et leur souvenir ne cessera pas parmi leur descendance." » Nos Sages, de mémoire bénie, ont également dit : « Les lois de la Torah ne seront pas abolies à l'époque future. »

והענין הוא כי הנה ענין שבתות וימים טובים הוא שבהם הוא בחי' עליית העולמות והנצוצות שכל נצוץ נשמת ישראל מתעלה במדרגה מפני אור ה'

L'explication est la suivante : la signification du Chabbat et des fêtes est qu'ils sont l'occasion d'une élévation des mondes et des étincelles ; chaque étincelle d'une âme d'Israël s'élève d'un degré, grâce à la lumière de D.ieu

המתגלה בעתים ההם ונתוסף בהם אורה ושמחה וחדות ה' להלהיט הנשמות לדבקה בו ית' ביתר שאת ובפרטות בפסח מתגלה אור האהבה חסד עליון בפנימיות הנשמות.

qui se révèle en ces moments. En eux s'ajoutent lumière, joie et allégresse en D.ieu, afin d'embrasser les âmes et de les amener à s'attacher à Lui, qu'Il soit béni, avec une intensité accrue. En particulier, à Pessa'h, la lumière de l'amour — le 'Hessed supérieur — se révèle dans la dimension intérieure des âmes.

4 ועי' זה מתעלים כל נצוצי נשמות ישראל לעורר את האהבה רבה לה' ולדחות כל המונעים המבטלים

Par cela, toutes les étincelles des âmes d'Israël s'élèvent, afin d'éveiller le grand amour pour D.ieu et d'écarter tout ce qui l'entrave et y fait obstacle,

דהיינו הדברים שהם הפך ונגד אהבת ה' שהם תאוות גשמיים לאכפייא לסט"א [לסטרא אחרא]. וכמ"ש למכה מצרים בכוריהם כל"ח [כי לעולם חסדו].

c'est-à-dire les choses qui sont à l'opposé de l'amour de D.ieu et qui s'y opposent, à savoir les désirs matériels, afin de soumettre la sitra a'hra (l'autre côté). Comme il est écrit : « À Celui qui frappa l'Égypte par ses premiers-nés, car Sa bonté est éternelle. »

פי' שבכדי שיאיר לעולם אור החסד עליון הכה בכורי מצרים שהם הם ההפכים מזה. כמ"ש מי זאת עולה מן המדבר כתמרת עשן מקוטר מור ולבונה מכל אבקת רוכל.

Cela signifie que, pour que la lumière du 'Hessed sublime puisse éclairer le monde, Il frappa les premiers-nés de l'Égypte, qui sont précisément l'opposé de cela. Comme il est écrit : « Qui est celle-ci qui monte du désert, telle des colonnes de fumée, parfumée de myrrhe et d'encens, de toutes les poudres du marchand ? »

פִּי כִנְסִי [כנסת ישראל] נק' זאת היא עולה מן המדבר שהם דברים הגשמיים אשר לא לה' המה שהם דומים למקום מדבר ושממה

Cela signifie que l'Assemblée d'Israël est appelée « celle-ci » (zot). Elle « monte du désert », c'est-à-dire [qu'elle s'élève] au-dessus des choses matérielles qui ne sont pas pour D.ieu, lesquelles ressemblent à un lieu désert et désolé ;

וגם מדבר מלשון דבור דהיינו דברים בטלים והיא עולה מהם בשבתות ומועדים ואז הוא כתמרות עשן et, en outre, midbar (désert) évoque le dibour (parole), c'est-à-dire les paroles vaines. Elle s'en élève pendant les Chabbatot et les fêtes ; alors, elle est « telle des colonnes de fumée ».

כי כמו שעשן גשמי התהוותו הוא מחמת שהאש שורף דבר שהוא הפך טבעו דהיינו לחלוחית שיש בעצים או בפתילה שנאחז בהם האש

Car, de même que la fumée matérielle se forme parce que le feu brûle une chose contraire à sa nature, à savoir l'humidité présente dans le bois ou dans la mèche que saisit le feu,

שהרי רבוי העשן הוא לפי רבוי הלחלוחית שיש בדבר ההוא. כך כביכול כשאור ה' מתגלה בשבתות ויו"ט [יום טוב] שורף ומכלה דבר ההפוך הגלוי לאכפייא לסטיא [לסטרא אחרא].

puisque la quantité de fumée dépend de la quantité d'humidité présente dans cette chose, ainsi, pour ainsi dire, lorsque la lumière de D.ieu se révèle pendant les Chabbatot et les fêtes, elle brûle et consume la chose manifeste qui lui est opposée, afin de soumettre la sitra a'hra.

5 וגם היא מקוטרת קיטור נקרא עשן דק כמו עשן המגמר והקטורת ולרוב דקותו לא נקרא בתורה בשם עשן כי אם בשם ענן כמ"ש וכסה ענן הקטורת.

Elle est aussi « parfumée » (mekuteret) : kitour désigne une fumée fine, comme la fumée produite par la combustion des aromates (mugmar) et par l'encens ; et parce qu'elle est si fine, la Torah ne l'appelle pas « fumée », mais « nuée », comme il est écrit : « Et la nuée de l'encens couvrira. »

והיינו מפני שאינו שורף ומכלה דבר ההפוך ממש לפי שאין בדבר הנאחז בהם האור מדבר

C'est parce qu'elle ne brûle ni ne consume une chose qui lui soit véritablement opposée, car dans la chose sur laquelle la flamme prend, il n'y a rien de ce qui est

ההפך כ"א [כל אחד / כל אחת] מעט מזעיר ואעפ"כ [ואף על פי כן] צריכה להיות בבחי' זו בבחי' מקוטרת לשרוף ולכלות כל אחד לפי מדרגתו ולפי מעלת נשמתו בעילוי אחר עילוי

opposé, si ce n'est très peu de chose. Néanmoins, elle doit aussi se trouver à ce niveau, celui de « parfumée », pour brûler et consumer, chacun selon son niveau et selon la stature de son âme, dans une élévation après l'autre.

ואח"כ יהיה בבחי' מור הוא האמור במגילה בהגיע תור נערה ונערה לבא אל המלך שכל נצוץ ישראל הם בבחי' נוקבא לגבי הקב"ה לעלות ולראות באור

Ensuite viendra le niveau de la myrrhe. C'est ce qui est dit dans la Meguila : « Quand venait le tour de chaque jeune fille d'entrer auprès du roi » ; car toutes les étincelles d'Israël sont au niveau de Noukva (le féminin) par rapport au Saint béni soit-Il, pour s'élever et contempler la lumière

ה' כל אחד לפי מדרגתו ששה חדשים בשמן המור שמן הוא בחינת חכמה להיות בבחי' מור בבחי' מרירות שמאחר שעולה מן המדבר ומפרר ומפריד הרע להיות כלה ונשרף בעשן וקיסור

de D.ieu, chacun selon son niveau : « six mois avec l'huile de myrrhe ». L'huile représente le niveau de 'Hokhma (sagesse) ; être au niveau de la myrrhe (mor), c'est être au niveau de l'amertume (merirout). Car, une fois que l'on s'élève du désert, que l'on émiette et sépare le mal afin qu'il soit consumé et brûlé dans la fumée et la fumée fine,

אזי ישכיל היטב ענין המרירות מן ההפך איך ומה הוא ואח"כ יבא לבחי' לבונה היא בחי' השמחה בחדות ה' ישמח ישראל בעושו:

alors on comprendra pleinement l'amertume causée par ce qui est opposé, ce qu'elle est et en quoi elle consiste. Ensuite, on parviendra au niveau de l'encens (levona), qui est celui de la joie dans l'allégresse de D.ieu : « Qu'Israël se réjouisse en Celui qui l'a façonné. »

6 וזהו ענין ששה חדשים בבשמים כי כמו שהריח נקלט ונכנס לתוך גופו ומענג בדשן נפשו הגם שהוא דבר שאין בו ממש ואין נראה ונתגלה לעין רק נקלט הריח לתוך גופו.

C'est là [le sens de] « six mois avec des aromates » : de même qu'un parfum est absorbé et pénètre dans le corps, réjouissant l'âme par son abondance, bien qu'il soit une chose dépourvue de substance, invisible et imperceptible à l'œil ; le parfum est seulement absorbé dans le corps.

כך ענין השמחה בה' הוא מעלמא דאתכסייא רק שמשמחת את הלב ומלהיטו להתלהט ולהתלהב באור De même, la joie en D.ieu provient du monde caché (alma de'iskasya) ; pourtant, elle réjouit le cœur et l'embrase, le faisant rayonner et flamboyer de la lumière

ה' מכל אבקת רוכל הם כל מיני התלהבות אשר בכל נפש מישראל כל חד לפשייד [לפום שיעורא דיליה].
והוא ענין בתמרוקי הנשים שבכל אלו הנערה באה אל המלך:

de D.ieu. «De toutes les poudres du marchand» désigne toutes les sortes d'ardeur qui se trouvent dans chaque âme d'Israël, chacune selon sa propre mesure. Et c'est là [le sens de] «avec les produits cosmétiques des femmes», car c'est avec tout cela que «la jeune fille vient auprès du roi».

7 והנה כל מיני עליות והתקרבות כנס"י [כנסת ישראל] להקב"ה בשבת ויו"ט [ויום טוב] וכל מה שמתעלות בעילוי אחר עילוי עד רום המעלות נק' בשם נגיעה בראש השרביט

Or, toutes les formes d'élévation et de rapprochement de la Communauté d'Israël vers le Saint béni soit-Il, le Chabbat et les jours de fête, et quelque haut qu'elle s'élève, degré après degré, jusqu'aux plus hautes cimes, sont appelées «toucher le sommet du sceptre».

כי שרביט הזהב הוא המשכת אור א"ס ב"ה והוא הוא חיות כל העולמות עליונים ותחתונים כמ"ש את שרביט הזהב וחיה ואינה יכולה לעלות ולראות ולקבל חיותה מכל השרביט.

Car le sceptre d'or est la diffusion de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, et il est lui-même la force vitale de tous les mondes, supérieurs et inférieurs, comme il est écrit : «...le sceptre d'or, et il vivra.» Mais elle ne peut s'élever, voir et recevoir sa force vitale de l'ensemble du sceptre ;

רק השרביט נשאר בידו ורק הארה מגיע אליה בראש השרביט והארה זו היא בחי' אהבה עזה כרשפי אש ושלחבת העולה למעלה זהב העליון זהב התנופה

le sceptre demeure plutôt dans sa main, et seul un éclat l'atteint, au sommet du sceptre. Cet éclat est le niveau d'un amour ardent, semblable à des éclairs de feu et à une flamme qui monte vers le haut : l'or supérieur, «l'or de l'offrande de balancement».

וקצהו התחתון הוא כשאהבה עזה זו בוערה ומתלהבת מהתבוננותו בגדולת א"ס ב"ה ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין וקצהו העליון הוא כשמתלהבת ומתלהט מהתבוננותו במהותו ועצמותו ית' ולית מחשבה תפיסא ביה כלל

Son extrémité inférieure correspond au moment où cet amour ardent brûle et s'embrase sous l'effet de sa contemplation de la grandeur de l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, [en tant que] la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin) et la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin). Son extrémité supérieure correspond au moment où il s'embrase et rayonne sous l'effet de sa contemplation de Son être même et de Son essence, qu'Il soit béni, et où «aucune pensée ne peut Le saisir, absolument» ;

ולא שייך ביה לשון גדולה ממכ"ע [ממלא כל עלמין] וסוכ"ע רק על הארה והמשכת החיות ממנו ית' שייך לומר ממלא וסובב אבל לגדולתו דוקא אין חקר.

et le terme « grandeur », au sens de memalé kol almin et de sovev kol almin, ne s'applique pas à Lui. Seuls l'éclat et la diffusion de la force vitale émanant de Lui, qu'Il soit béni, peuvent être qualifiés de « remplissant » et d'« entourant » ; mais « Sa grandeur », précisément, « est insondable ».

פי' דלא שייך כלל לחקור ולהתבונן בגדולתו איך הוא גדול מאד ומהולל אלא בשם הוי' ב"ה המורה על המשכת החיות לעולמות.

Cela signifie qu'il ne convient nullement de chercher à sonder et à contempler Sa grandeur, de se demander comment Il est « très grand et digne de louange », si ce n'est [en rapport avec] le Nom Havaya, béni soit-Il, qui désigne la diffusion de la force vitale vers les mondes.

אבל קמיה ממש כלא ממש חשיבו וכאלו אין שם עולמות כלל כמ"ש אני ה' לא שניתי ואתה הוא קודם שנברא ואתה הוא אחר שנברא העולם הכל בשוה

Mais, devant Lui, ils sont véritablement considérés comme absolument inexistants, comme s'il n'y avait là aucun monde, ainsi qu'il est écrit : « Moi, D.ieu, Je n'ai pas changé » ; et : « Tu es Lui avant que le monde ait été créé, et Tu es Lui après que le monde a été créé », tout étant égal ;

ולא שייך לפניו ית' בחי' עלמין לא בבחי' ממלא ולא בבחי' סובב כי אינו בגדר עלמין כלל.

et, devant Lui, qu'Il soit béni, la notion de mondes ne s'applique pas, ni au niveau du « remplissement » ni à celui de l'« enveloppement », car Il n'entre nullement dans la catégorie des mondes.

8 וכדכתיב גדול ה' ומהולל מאד בעיר אלקינו הר קדשו. וארו"ל [ואמר רבותינו זכרונם לברכה] אימתי נק' גדול כשהוא בעיר אלקינו וכו'.

Comme il est écrit : « Grand est D.ieu et hautement loué dans la cité de notre D.ieu, sa montagne sainte. » Et nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « Quand est-Il appelé grand ? Lorsqu'Il est dans la cité de notre D.ieu », etc.

כי לפניו ית' לא שייך לשון גדולה מאחר שכל עולמות עליונים ותחתונים כולא כלא חשיב קמיה אלא מדת גדולתו הוא ענותנותו שמתלבש בבחי' גדולה כדי להיות מלכותו מלכות כל עולמים.

Car devant Lui, béni soit-Il, le terme « grandeur » ne s'applique pas, puisque tous les mondes, supérieurs et inférieurs, sont considérés comme n'étant rien devant Lui. Au contraire, l'attribut de Sa grandeur est Son humilité : Il se revêt du niveau de grandeur afin que Sa royauté soit « une royauté sur tous les mondes ».

9 וכמ"ש וישב ה' מלך לעולם. וזהו ואתה קדוש יושב תהלות ישראל. פי' שלהיותך תהלות ישראל הוא בחי' ישיבה שהוא השפלה וענוה אצלך שבאמת אתה קדוש ומובדל מגדר זה.

Comme il est écrit : « D.ieu siège en roi pour toujours. » Et c'est [le sens de] : « Et Toi, Tu es saint, assis [sur] les louanges d'Israël. » Autrement dit, que Tu sois « les louanges d'Israël » relève du niveau de « s'asseoir », ce qui constitue pour Toi un abaissement et une humilité, car en vérité Tu es saint et séparé de cette catégorie.

אבל לעתיד יתגלה אור ה' בגילוי רב ועצום דהיינו המשכת אלקותו ית' ועצמותו ומהותו מבחי' אני ה' לא שניתי היה הוה ויהיה ברגע אחד וראו כל בשר בעיני השכל גשמי כי אלהינו יהיה בבחינת זה כנ"ל.

Mais dans le Temps à venir, la lumière de D.ieu sera révélée avec une révélation grande et puissante, c'est-à-dire par l'effusion de Sa divinité, qu'Il soit béni, ainsi que de Son essence et de Son être, depuis le niveau de « Moi, D.ieu, Je n'ai pas changé » : Il était, Il est et Il sera en un seul instant ; et « toute chair verra », avec les yeux de l'intellect physique, que « notre D.ieu » sera au niveau de « ceci », comme mentionné plus haut.

10 והתגלות זה יהיה בתחתונים דוקא למטה. וכמו שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] ע"פ כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל.

Cette révélation aura lieu précisément dans les mondes inférieurs, ici-bas. Comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie, à propos du verset : « En ce temps-là, on dira à Yaakov et à Israël : "Qu'a accompli D.ieu?" » :

שמלאכי השרת ישאלו זאת לצדיקים ובמקום שהיו מלאכי השרת אומרים איה מקום כבודו יאמרו מלא כל הארץ כבודו.

les anges officiants demanderont cela aux tsadikim; et, au lieu de dire, comme le faisaient les anges officiants : « Où est le lieu de Sa gloire ? », ils diront : « Toute la terre est remplie de Sa gloire. »

11 וזהו אשת חיל עטרת בעלה שאור ה' המתגלה בה עכשיו נקרא בעלה. אבל לעתיד יהיה במדרגה גבוה יותר.

C'est là [le sens de] « Une femme vaillante est la couronne de son mari » : la lumière de D.ieu qui se révèle en elle à présent est appelée « son mari », mais, dans les Temps futurs, [elle] sera à un niveau supérieur.

לכן כתיב נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל. פ"י שלא יהיה שייך לה בחי' קימה ועלייה כי יהיה אור ה' בגילוי רב למטה דוקא.

C'est pourquoi il est écrit : « Elle est tombée, elle ne se relèvera plus, la vierge d'Israël. » Cela signifie que le niveau du relèvement et de l'élévation ne s'appliquera plus à elle, car la lumière de D.ieu se révélera avec une grande intensité ici-bas précisément.

והיינו משום שאתהפכא חשוכא לנהורא ולא לאכפייא לסט"א [לסטרא אחרא] בלבד לבטלם ולהכניעם כמו בשאר גלות דכתיב למכה מצרים בבכוריהם וגו'.

Cela tient au fait que les ténèbres seront transformées en lumière, et qu'il ne s'agira pas seulement de soumettre la sitra a'hra, de l'annuler et de l'humilier, comme lors des autres exils, à propos desquels il est écrit : « À Celui qui frappa l'Égypte par ses premiers-nés », etc.,

ויהרג מלכים אדירים וגו'. רק כי גם אז אהפך אל עמים שפה ברורה וגו' והלכו עמים רבים וגו'.
« Et qui tua de puissants rois », etc. Mais alors aussi, « Je transformerai la langue des peuples en une langue claire », etc., et « de nombreux peuples iront », etc.

12 והנה מעין זה היה הנס של פורים שנתהפך לב אחשורוש לטוב. אותו הפה עצמו שאמר והעם

Or, le miracle de Pourim fut du même ordre : le cœur d'A'hachvéroch fut transformé en bien. Cette même bouche qui avait dit : « et le peuple, »

לעשות בו כטוב בעיניך הוא עצמו אמר ואתם כתבו על היהודים כטוב בעיניכם. שהוא ענין אתהפכא חשוכא לנהורא ונגלה כבוד ה' למטה במקום החשך דוקא:

« fais-en ce qui te semble bon », fut précisément celle qui dit : « Et vous, écrivez au sujet des Juifs ce qui vous semble bon. » C'est là la transformation des ténèbres en lumière, et « la gloire de D.ieu se révèle » ici-bas, précisément dans le lieu des ténèbres.

13 ולכן אמרו רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] שגם הלכות אינן בטלות. וביאור הענין כי הנה ארז"ל [אמרו רבתינו

זכרונם לברכה] על פסוק ברח דודי ודמה לך לצבי וגו' מה צבי מחזיר ראשו לאחוריו.

C'est pourquoi nos Sages, de mémoire bénie, ont dit que les halakhot elles aussi ne seront pas abolies. Pour expliquer cela, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit à propos du verset : « Fuis, mon bien-aimé, et sois semblable à une gazelle », etc. : « De même que la gazelle tourne la tête en arrière... »

דהיינו עד"מ כמו שבאדם בעצם ראשו הנה מונח בתוכו מוח ושכלו ובינתו וכשמחזיר עצם ראשו לאחוריו

C'est-à-dire, par analogie : chez l'homme, dans l'os de sa tête se trouvent son cerveau, son intellect et sa compréhension ; lorsqu'il tourne l'os de sa tête en arrière,

הנה גם המוח אשר בתוכו ורוח שכלו ובינתו נמשכין אחריו כך כביכול המשיך הקב"ה והלביש רצונו וחכמתו במקום אחוריו שהם בחינת חיצוניות דהיינו בענינים גשמיים כמו בבהמות בסדר קדשים.

le cerveau qui s'y trouve, ainsi que l'esprit de son intellect et de sa compréhension, sont eux aussi entraînés avec lui. De même, si l'on peut s'exprimer ainsi, le Saint béni soit-Il fit descendre et revêtit Sa volonté et Sa sagesse dans la région de Son « dos », qui correspond à la dimension extérieure ('hitsoniyout), c'est-à-dire dans des sujets matériels, comme les animaux dans l'Ordre de Kodashim

14 ובמעות בסדר נזיקין. דפנימית רצונו וחכמתו ית' מלובשים בהם וגם מדותיו ית' הם נמשכים אחריהם מאליהם וממילא כמ"ש השיב אחור ימינו וגו'.

et avec l'argent, dans l'Ordre de Nezikin. Car la dimension intérieure (pnimiyout) de Sa volonté et de Sa sagesse, qu'Il soit béni, est revêtue en elles, et Ses attributs émotionnels (midot), qu'Il soit béni, sont également entraînés à leur suite d'eux-mêmes, tout naturellement, comme il est écrit : « Il a fait reculer Sa droite », etc.

ובחכמה אתברירו פי' כי אין לשון ברור נופל אלא בדבר שמתערב כגון מין במינו ואינו ניכר. כך עד"מ סרסור המחליף פרה בחמור לגבי השונה משנה והלכה זו.

Et « par la 'Hokhma (sagesse), ils sont triés ». C'est-à-dire que le terme « tri » ne s'applique qu'à une chose mêlée à une autre, par exemple une espèce mêlée à la même espèce, sans qu'on puisse la reconnaître. Ainsi, à titre d'analogie, un courtier qui échange « une vache contre un âne », comparé à celui qui étudie cette michna et cette halakha.

15 וכן קצב המתעסק בנתוח אברי הבהמה לנתחים ובבני מעים וכו' הוא קצב. אך המתעסק לידע כל פרטי הלכות התלויין באברי הבהמה להבדיל בין טרפה לכשרה

De même, un boucher qui s'occupe de découper les membres de l'animal en morceaux et de traiter ses entrailles, etc., est un boucher. Mais celui qui s'attache à connaître tous les détails des lois qui dépendent des membres de l'animal, afin de distinguer une tréfa d'un animal casher,

וכן במחליף פרה לידע ולהבדיל ולברר בין חייב לזכאי וכן בסדר טהרות בין טמא לטהור כו'.

et de même, celui qui traite de l'échange d'une vache afin de savoir, distinguer et déterminer qui est tenu pour responsable et qui en est exempt, ainsi que, dans l'Ordre de Taharot, distinguer l'impur du pur, etc. ;

16 וכן בכל ש"ס [ששה סדרי משנה] משנה וגמרא וכל הפוסקים ראשונים ואחרונים מתגלה ומתברר רצון העליון וחכמתו ית' ועל ידי זה מתברר ונפרד הרע מהטוב

Et de même, dans tout le Chass, la Michna et la Guemara, ainsi que chez tous les décisionnaires halakhiques, anciens et récents, la volonté supérieure et Sa sagesse, béni soit-Il, se révèlent et deviennent claires ; par là, le mal est trié et séparé du bien,

דהיינו הפסול מהכשר וחייבמזכאי וכן במצות מעשיות התלויין במדות כגון שומר אבידה שפטור ליתן פרוטה לעני. שעוסק במצוה פטור ממצוה.

c'est-à-dire l'invalidé du valide, et celui qui est tenu de celui qui est exempté. De même pour les mitsvot pratiques qui dépendent des attributs émotionnels (midot), comme celui qui garde un objet perdu et qui est exempté de donner une perouta à un pauvre, car celui qui est occupé à accomplir une mitsva est exempté d'une [autre] mitsva.

17 והיינו אם עוסק בה לצרכה לשטחה ולנערה ואין חילוק בין היא אבדת עשיר או עני.

C'est-à-dire que s'il s'en occupe pour les besoins de l'objet lui-même, afin de l'étendre et de le secouer, il n'y a pas de différence selon que l'objet perdu appartient à un riche ou à un pauvre.

משא"כ אם שומר כסות שלו אפי" [אפילו] אינו עשיר כמו בעל אבדה הרי אין בו מצוה.

En revanche, s'il garde son propre vêtement, même s'il n'est pas aussi riche que le propriétaire de l'objet perdu, cela ne constitue pas une mitsva.

וכן הענין בצדקה וגמילות חסדים מה שעושה חסד עם הבריות הרי זה מצוה. ואם עושה לצרכו אין בו מצוה.

Il en va de même pour la charité et les actes de bonté : faire du bien à autrui constitue une mitsva ; si l'on agit pour ses propres besoins, cela ne constitue pas une mitsva.

וא"כ כשעושה מצוה בדבר גשמי הרי הוא ענין ההתהפכות חשוכא לנהורא שאור ה' הוא גילוי רצונו ית' ואור במקום החשך הגשמי דוקא:

Ainsi, lorsqu'on accomplit une mitsva au moyen d'un objet matériel, il s'agit de la transformation des ténèbres en lumière : la lumière de D.ieu est la révélation de Sa volonté, béni soit-Il, et [c'est] précisément dans le lieu des ténèbres matériels que se trouve la lumière.

18 וזהו הנה זה עומד אחר כתלנו. פירוש בחי' חכמתו ורצונו ית' הוא בחי' התגלות בבחי' זה בעניני התורה

Et c'est là [le sens de] «Voici que celui-ci se tient derrière notre mur». C'est-à-dire que le niveau de Sa sagesse et de Sa volonté, béni soit-Il, est celui d'une révélation au niveau de «ceci», dans les sujets de la Torah ;

אלא שעומד אחר כתלנו שאין אור ה' שורה ומתגלה בו מפני שעונותיכם מבדילין ועומד לנגדו בכותל. mais il «se tient derrière notre mur», car la lumière de D.ieu ne repose pas en lui et ne s'y révèle pas, parce que «vos fautes font séparation» et se dressent devant lui comme un mur.

19 והעצה היעוצה לזה משגיח מן החלונות מציץ מן החרכים. כי חלון הוא חלל שנעשה בכותל.

Le conseil proposé à cet égard est le suivant : « Il regarde par les fenêtres, Il épie à travers les treillis. » Car une fenêtre est une ouverture pratiquée dans un mur.

וכן ענין החרכים אלא שחרכים הם סדקים קטנים וחלון הוא חלל גדול יותר. כך ע"ד משל הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] פתחי לי כחודה של מחט כו'.

Il en va de même des treillis, à ceci près que les treillis sont de petites fissures, tandis qu'une fenêtre est une ouverture plus grande. Ainsi, à titre d'analogie, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « Ouvre-Moi [une ouverture] comme la pointe d'une aiguille », etc.

דהיינו שישבור לבו לב האבן להיות לו רוח נשברה לב נשבר כי כל המסכים והכותל והמחיצה המפסקת בינו לאביו שבשמים הוא בחי' גסי הרוח אשר על כן מחשב עצמו ליש. וחפצי יקרים בעיניו מחפצי שמים:

C'est-à-dire qu'il brise son cœur, le cœur de pierre, afin d'avoir « un esprit brisé, un cœur brisé ». Car tous les écrans, le mur et la cloison qui le séparent de son Père céleste relèvent de la grossièreté d'esprit, à cause de laquelle il se considère comme quelque chose (yesh), et ses propres désirs lui sont plus chers que les désirs du Ciel.

20 ועם כל הנ"ל יוכן ויבואר היטב ענין אסתר שמתחלה בראותו את המלכה עומדת בחצר היה בחי' זאת עולה מן המדבר הנ"ל.

À la lumière de tout ce qui précède, l'histoire d'Esther sera bien comprise et expliquée : au début, « lorsqu'il vit la reine debout dans la cour », elle était au niveau de « celle-ci qui monte du désert », mentionné plus haut.

כי גם בחי' חצר הפנימית למדבר יחשב נגד בית המלך ממש לפי שאין המלך דר בקביעות בחצר כמו בבית אזי מתגלה הארת והמשכת אור ה'.

Car même le niveau de la cour intérieure est considéré comme un désert par rapport à la maison du roi elle-même, puisque le roi ne réside pas en permanence dans la cour comme il le fait dans la maison ; alors se révèle un rayonnement et une effusion de la lumière de D.ieu.

21 ואז ותקרב אסתר שמתעלה ומתקרבת אל המלך בתשוקה לדודה. אבל כל העליות והתקרבות אינו אלא ותגע בראש השרביט.

Et alors, « Esther s'approcha » : elle s'élève et s'approche du roi, dans son aspiration vers son Bien-Aimé. Mais toutes les élévations et toutes les approches ne vont pas au-delà de « elle toucha le sommet du sceptre ».

אבל אחרי כן כתיב ותוסף אסתר וגו' דהיינו בהיותה אתו בבית ותבך ותתחנן לו להעביר את רעת המן האגגי אשר חשב על היהודים.

Mais ensuite, il est écrit : « Et Esther poursuivit », etc. — c'est-à-dire, lorsqu'elle était avec lui dans la maison : « elle pleura et le supplia d'écarter le mal que Haman l'Agaguite avait conçu contre les Juifs ».

שהבכיה היא לעורר רחמים רבים על נצוץ אלהות אשר נתלבש בלבושים גסי הרוח מבחי' המן אשר הוא חשב על היהודים. כי ממנו באים ליהודים מחשבות כאלו.

Car les pleurs visent à éveiller une grande compassion pour l'étincelle de divinité qui s'est revêtue d'habits de grossièreté d'esprit, provenant du niveau de Haman, qui « conçut [du mal] contre les Juifs » ; car c'est de lui que viennent aux Juifs de telles pensées.

22 ואז יתהפכו חשוכא לנהורא. ולכן ויושט המלך לאסתר את כל השרביט הזהב שיאיר אור ה' בגילוי למטה דוקא.

Alors, les ténèbres seront transformées en lumière. C'est pourquoi « le roi tendit à Esther » tout le « sceptre d'or », afin que la lumière de D.ieu brille avec éclat au-dessous, précisément.

ואז ותקם אסתר פ"י שקמה על עמדה ועל מצבה שלא תצטרך עוד לבח"י עולה מן המדבר.

Et alors, « Esther se leva » : c'est-à-dire qu'elle se tint à sa place et dans sa position, de sorte qu'elle n'aurait plus besoin du niveau de « monter du désert ».

וזהו ותעמוד לפני המלך שתהא במדרגה גדולה לפניו כמ"ש א"ח [אשת חיל] עט"ב [עטרת בעלה] (וע' מענין ויושט המלך כו' במ"ש פ' ראה ע"פ כי תשמע בקול כו'. ובמק"מ [ובמקדש מלך] ח"א [חלק א'] פ' ויחי) (רכ"ח ע"ב).

Et c'est là [le sens de] « elle se tint devant le roi » : elle se trouvera à un niveau élevé devant lui, comme il est écrit : « Une femme vaillante est la couronne de son mari. » (Voir aussi, au sujet de « Le roi tendit », etc., ce qui est écrit dans la paracha de Re'eh, sur le verset « Lorsque tu écouteras la voix », etc., ainsi que dans le Mikdash Melekh, première partie, paracha de Vayechi) (228b).

גם שם בד"ה כי תשמע הנ"ל נת' [נתבאר] ענין חצר הפנימית וענין בית. וע' עוד מענין בית לעיל פ' בראשית בד"ה השמים כסאי כו'

Là aussi, dans le discours commençant par « Lorsque tu écouteras », mentionné ci-dessus, sont expliqués le sujet de la cour intérieure et celui de la maison. Voir aussi plus haut, au sujet de la maison, dans la paracha de Bereishis, le discours commençant par « Les cieux sont Mon trône », etc.,

אי זה בית כו' וע' עוד לעיל פ' וישב בהפטרה דחנוכה ע"פ תשמור את חצרי בע"א [באופן אחר]:

« Où est la maison », etc. Voir également plus haut, dans la paracha de Vayeshev, dans la Haftara de Chanouka, sur le verset « Tu garderas Mes cours », [expliqué] d'une autre manière.

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/torah-ohr/megillas-esther/6/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak